

A TANÁCS (KKBP) 2016/2383 HATÁROZATA**(2016. december 21.)**

a Nemzetközi Atomenergia-ügynökség tevékenységeinek a nukleáris védetség területén, illetve a tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni EU-stratégia intézkedéseinek végrehajtása keretében történő uniós támogatásáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unióról szóló szerződésre és különösen annak 28. cikkére és 31. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének javaslatára,

mivel:

- (1) Az Európai Tanács 2003. december 12-én elfogadta a tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni EU-stratégiát (a továbbiakban: a stratégia), amelynek III. fejezete tartalmaz egy jegyzéket a tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni küzdelem céljából az Unióban és harmadik országokban egyaránt meghozandó intézkedésekről.
- (2) Az Unió aktívan dolgozik e stratégia végrehajtásán és érvényt szerez a III. fejezetében felsorolt intézkedéseknek, mégpedig elsősorban azért, hogy pénzügyi forrásokat szabadít fel a multilaterális intézmények – köztük a Nemzetközi Atomenergia-ügynökség (NAÜ) – által végrehajtott egyedi projektek támogatására.
- (3) A Tanács 2003. november 17-én elfogadta a tömegpusztító fegyverek és a hordozóeszközök elterjedésének megakadályozásáról szóló többoldalú megállapodások egyetemessé tételéről és megerősítéséről szóló 2003/805/KKBP közös álláspontra⁽¹⁾. Ez a közös álláspont többek között a NAÜ átfogó biztosítéki egyezmények és kiegészítő jegyzőkönyvek megkötésének ösztönzésére szólít fel, valamint elkötelezi az Uniót azon elérendő cél mellett, hogy az átfogó biztosítéki egyezmények és a kiegészítő jegyzőkönyvek a NAÜ ellenőrzési rendszer keretében követendő normákká váljanak.
- (4) 2004. május 17-én a Tanács elfogadta a NAÜ tevékenységeinek a Nukleáris Biztonsági Alap keretében és az EU-stratégia intézkedéseinek végrehajtása keretében történő támogatásáról szóló 2004/495/KKBP együttes fellépést⁽²⁾.
- (5) 2005. július 18-án a Tanács elfogadta a NAÜ tevékenységeinek a nukleáris biztonság és ellenőrzés területén, valamint az EU-stratégia intézkedéseinek végrehajtása keretében történő támogatásáról szóló 2005/574/KKBP együttes fellépést⁽³⁾.
- (6) 2006. június 12-én a Tanács elfogadta a NAÜ tevékenységeinek a nukleáris biztonság és ellenőrzés területén, valamint az EU-stratégia intézkedéseinek végrehajtása keretében történő támogatásáról szóló 2006/418/KKBP együttes fellépést⁽⁴⁾.
- (7) 2008. április 14-én a Tanács elfogadta a NAÜ tevékenységeinek a nukleáris biztonság és ellenőrzés területén, valamint az EU-stratégia intézkedéseinek végrehajtása keretében történő támogatásáról szóló 2008/314/KKBP együttes fellépést⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ A Tanács 2003/805/KKBP közös álláspontra (2003. november 17.) a tömegpusztító fegyverek és a hordozóeszközök elterjedésének megakadályozásáról szóló többoldalú megállapodások egyetemessé tételéről és megerősítéséről (HL L 302., 2003.11.20., 34. o.).

⁽²⁾ A Tanács 2004/495/KKBP együttes fellépése (2004. május 17.) a NAÜ tevékenységeinek a Nukleáris Biztonsági Alap keretében és a tömegpusztító fegyverek elterjedésének megakadályozásáról szóló EU-stratégia intézkedéseinek végrehajtása keretében történő támogatásáról (HL L 182., 2004.5.19., 46. o.).

⁽³⁾ A Tanács 2005/574/KKBP együttes fellépése (2005. július 18.) a NAÜ tevékenységeinek a nukleáris biztonság és ellenőrzés területén, valamint a tömegpusztító fegyverek elterjedésének megakadályozásáról szóló EU-stratégia intézkedéseinek végrehajtása keretében történő támogatásáról (HL L 193., 2005.7.23., 44. o.).

⁽⁴⁾ A Tanács 2006/418/KKBP együttes fellépése (2006. június 12.) a NAÜ tevékenységeinek a nukleáris biztonság és ellenőrzés területén, valamint a tömegpusztító fegyverek elterjedésének megakadályozásáról szóló EU-stratégia intézkedéseinek végrehajtása keretében történő támogatásáról (HL L 165., 2006.6.17., 20. o.).

⁽⁵⁾ A Tanács 2008/314/KKBP együttes fellépése (2008. április 14.) a Nemzetközi Atomenergia-ügynökség tevékenységeinek a nukleáris biztonság és ellenőrzés területén, illetve a tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni EU-stratégia intézkedéseinek végrehajtása keretében történő támogatásáról (HL L 107., 2008.4.17., 62. o.).

- (8) 2010. szeptember 27-én a Tanács elfogadta a Nemzetközi Atomenergia-ügynökség tevékenységeinek a nukleáris biztonság és ellenőrzés területén, illetve az EU-stratégia intézkedéseinek végrehajtása keretében történő támogatásáról szóló 2010/585/KKBP határozatot ⁽¹⁾.
- (9) 2013. október 21-én a Tanács elfogadta a NAÜ tevékenységeinek a nukleáris biztonság és ellenőrzés területén, valamint az EU-stratégia intézkedéseinek végrehajtása keretében történő támogatásáról szóló 2013/517/KKBP határozatot ⁽²⁾.
- (10) 2016. május 8-án hatályba lépett a nukleáris anyagok fizikai védelméről szóló egyezmény módosítása (ACPPNM). Az Unió és tagállamai diplomáciai csatornákon keresztül, valamint a kapcsolódó NAÜ-tevékenységek finanszírozása révén előmozdították a módosítást. A hatálybalépést követően további erőfeszítésekre lesz szükség az ACPPNM tagállami végrehajtásának és egyetemessé tételének biztosításához.
- (11) A NAÜ a (3)–(10) preambulumbekzdésben meghatározottakkal megegyező célok elérésére törekszik, ami a NAÜ Nukleáris Védeltségi Alapjába befizetett önkéntes hozzájárulásokkal finanszírozott Nukleáris Védeltségi Terv végrehajtása keretében történik.
- (12) Az Unió elkötelezett a nukleáris védeltség világszerte történő megerősítése iránt, és készen áll arra, hogy e téren továbbra is segítséget nyújtson harmadik országoknak. Az Unió üdvözli a NAÜ nukleáris védeltségi programjának megerősítésére tett közelmúltbeli lépéseket, valamint a NAÜ szervezésében 2016. december 5. és 9. között tartandó, „Nukleáris védeltség: kötelezettségvállalások és intézkedések” címet viselő nemzetközi konferenciát. Az Unió meg kívánja őrizni a NAÜ Nukleáris Védeltségi Terveit támogató 2004/495/KKBP, 2005/574/KKBP, 2006/418/KKBP, 2008/314/KKBP együttes fellépés és a 2010/585/KKBP tanácsi határozat (a továbbiakban: korábbi együttes fellépések és határozatok) végrehajtásának fenntarthatóságát és hatékonyságát, és a NAÜ 2018–2021-es időszakra vonatkozó Nukleáris Védeltségi Tervének elfogadását szem előtt tartva kész további támogatást nyújtani. Ennek során a párhuzamos munka elkerülése, valamint a költséghatékonyság maximalizálása és a folyamatos kockázatmentesség érdekében biztosított lesz az uniós vegyi, biológiai, radiológiai és nukleáris (CBRN) kiválósági központok létrehozására irányuló kezdeményezéssel, valamint az egyéb kezdeményezésekkel, illetve programokkal való szoros koordináció.
- (13) E határozat technikai végrehajtásával a NAÜ-t kell megbízni, amely a nukleáris védeltség területén meglévő, hosszú múltra visszatekintő és széles körben elismert szakértelmének köszönhetően jelentős mértékben megerősíthetné a célországok ez irányú kapacitáit. A projektek uniós támogatása csakis a NAÜ Nukleáris Védeltségi Alapjába befizetett önkéntes hozzájárulások révén finanszírozható. Ezek az Unió által biztosítandó hozzájárulások kulcsfontosságú jelentőséggel bírnak majd annak lehetővé tételében, hogy a NAÜ központi szerepet töltsön be a nukleáris védeltség területén azáltal, hogy támogatja az egyes országok által a nukleáris védeltséggel kapcsolatos feladataik teljesítése érdekében tett erőfeszítéseket.
- (14) Valamely államon belüli nukleáris védeltség megvalósításáért teljes mértékben az adott államot terheli a felelősség,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

(1) Az EU-stratégia bizonyos elemeinek azonnali és gyakorlati végrehajtása érdekében az Unió támogatja a NAÜ nukleáris védeltség területén folytatott tevékenységeit az alábbi célkitűzések előmozdítása érdekében:

- a) előrelépés a tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni és a nukleáris védeltségi nemzetközi jogi eszközök egyetemessé tételében;
- b) segítségnyújtás az államok számára a hatékony és fenntartható nukleáris védeltséghez szükséges saját műszaki, tudományos és emberi erőforrásaik kialakításában;
- c) a szabályozási ellenőrzés hatókörén kívül eső nukleáris vagy egyéb radioaktív anyagokkal összefüggő bűncselekmények vagy szándékosan elkövetett jogosulatlan cselekmények megelőzésére, észlelésére, valamint az azokra való reagálásra és a lakosság, a vagyoni értékek, a környezet és a társadalom azokkal szembeni védelmére szolgáló kapacitások megerősítése;
- d) a nukleáris és egyéb radioaktív anyagok tiltott kereskedelme felderítésének és az arra való reagálásnak a megerősítése;
- e) hozzájárulás a számítógépes biztonság megvalósításához a nukleáris területen;

⁽¹⁾ A Tanács 2010/585/KKBP határozata (2010. szeptember 27.) a Nemzetközi Atomenergia-ügynökség tevékenységeinek a nukleáris biztonság és ellenőrzés területén, illetve a tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni EU-stratégia intézkedéseinek végrehajtása keretében történő támogatásáról (HL L 259., 2010.10.1., 10. o.).

⁽²⁾ A Tanács 2013/517/KKBP határozata (2013. október 21.) a Nemzetközi Atomenergia-ügynökség tevékenységeinek a nukleáris biztonság és ellenőrzés területén, valamint a tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni EU-stratégia intézkedéseinek végrehajtása keretében történő uniós támogatásáról (HL L 281., 2013.10.23., 6. o.).

- f) a radioaktív sugárforrások védelmének megerősítése, azok védett és biztonságos tárolás alá helyezése a segítségre szoruló országokban, ideértve a származási országba vagy a beszállítóhoz való visszaszállítást is;
- g) a nukleáris és egyéb radioaktív anyagok fizikai védelmének megerősítése.

(2) A projektek céljai a következők lennének:

- a) a korábbi együttes fellépések és határozatok révén nyújtott támogatás fenntarthatóságának és hatékonyságának biztosítása,
- b) az államok meglévő nukleárisvédeltség-támogatási infrastruktúrájának megerősítése,
- c) az államok jogalkotási és szabályozási keretének megerősítése,
- d) a nukleáris védeltségi rendszerek, valamint a nukleáris és egyéb radioaktív anyagokra vonatkozó intézkedések megerősítése,
- e) a szabályozási ellenőrzésen kívül eső nukleáris és radioaktív anyagokkal kapcsolatos eljárásban érintett állami szintű intézményi infrastruktúra, illetve állami kapacitások megerősítése,
- f) az államok számítástechnikai bűnözéssel szembeni reakálási és ellenálló képességének megerősítése és a számítástechnikai bűnözés nukleáris védeltségre gyakorolt hatásának csökkentése,
- g) az oktatási és képzési kapacitások erősítése a nukleáris védeltség területén,
- h) a nukleáris anyagok fizikai védelméről szóló egyezmény módosításának végrehajtásához és egyetemessé tételéhez nyújtott célzott és folytatódó támogatás.

(3) A határozat előkészítése során a NAÜ számára már rendelkezésre álló információkra, valamint a korábbi együttes fellépések és határozatok alapján elvégzett feladatok eredményeire kell építeni.

(4) A projektek részletes leírása a mellékletben található. A célszágok listáit a szükségletek meghatározása alapján kell felállítani a meglévő Integrált Nukleáris Biztonsági Támogatási Tervekben (INSSP) szereplő feltárt hiányosságok elemzését követően – amennyiben léteznek ilyenek –, vagy pedig a NAÜ titkársága által benyújtott elfogadott javaslat nyomán. A kedvezményezett országok és a szubrégiók listáit az uniós tagállamoknak kell meghatározniuk a NAÜ-vel folytatott konzultációt követően.

2. cikk

(1) E határozat végrehajtásáért az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője (a továbbiakban: főképviselő) felel.

(2) Az 1. cikk (2) bekezdésében említett projekteket a NAÜ mint végrehajtó szervezet valósítja meg. A NAÜ ezt a feladatot a főképviselő ellenőrzése mellett végzi. A főképviselő ebből a célból megkötöti a szükséges megállapodásokat a NAÜ-vel.

3. cikk

(1) Az 1. cikk (2) bekezdésében említett projektek végrehajtását szolgáló pénzügyi referenciaösszeg 9 361 204,23 EUR.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott összeggel finanszírozott kiadásokat az Unió költségvetésére vonatkozó eljárások és szabályok szerint kell kezelni.

(3) A (1) bekezdésben említett kiadások megfelelő kezelését a Bizottság felügyeli. Ebből a célból a Bizottság finanszírozási megállapodást köt a NAÜ-vel. A megállapodásban ki kell kötni, hogy a NAÜ-nek – a hozzájárulás nagyságának megfelelően – biztosítania kell az uniós hozzájárulás láthatóságát.

(4) A Bizottság törekszik a (3) bekezdésben említett finanszírozási megállapodásnak az e határozat hatálybalépését követő mielőbbi megkötésére. Az ennek során felmerülő nehézségekről és a finanszírozási megállapodás megkötésének időpontjáról tájékoztatja a Tanácsot.

4. cikk

(1) A főképviselő a NAÜ által készített rendszeres beszámolók alapján jelentést tesz a Tanácsnak e határozat végrehajtásáról. Ezek a jelentések képezik a Tanács általi értékelés alapját.

(2) A Bizottság tájékoztatást nyújt az 1. cikk (2) bekezdésében említett projektek végrehajtásának pénzügyi vonatkozásairól.

5. cikk

(1) Ez a határozat az elfogadásának napján lép hatályba.

(2) Ez a határozat a Bizottság és a NAÜ közötti finanszírozási megállapodás megkötését követő 36 hónap elteltével, vagy – ha ezen időpont előtt nem került sor finanszírozási megállapodás megkötésére – az elfogadásának napját követő 12 hónappal hatályát veszti.

Kelt Brüsszelben, 2016. december 21-én.

a Tanács részéről

az elnök

M. LAJČÁK

MELLÉKLET

A NAÜ tevékenységeinek a nukleáris védetség területén, illetve a tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni EU-stratégia intézkedéseinek végrehajtása keretében történő uniós támogatása

Támogathatóság és a kedvezményezett államok kiválasztása

E határozat keretében támogatható a NAÜ összes, a nukleáris védetség területén támogatásra szoruló tagállama, az Unió által a NAÜ javaslata alapján hozott határozat függvényében. A javaslatokat a NAÜ módosíthatja, ehhez azokat írásban be kell nyújtania az Uniónak, és meg kell indokolnia a javasolt változtatásokat. A módosítások végrehajtására az Unió általi jóváhagyást követően kerül sor. A támogatásban részesülő államok („kedvezményezett országok”) e határozatban említett kiválasztását az intézkedés hatásának maximalizálása érdekében a NAÜ rendelkezésére álló – akár korábbi tanácsi határozatok keretében begyűjtött – értékelések és adatok alapján, valamint az Unió Tanácsának illetékes szerveivel folytatott konzultációt követően kell elvégezni. A párhuzamos munka elkerülése, valamint a költséghatékonyság maximalizálása és a folyamatos kockázatmérés érdekében – az uniós CBRN kiválósági központok létrehozására irányuló kezdeményezés vezetőségének a Közös Kutatóközpont és a NAÜ titkársága közötti éves találkozók során, valamint a Nukleáris Biztonsági Támogató Központok (NSSC) éves plenáris ülése alkalmával tartott ülései révén – biztosított lesz a kiválósági központok létrehozására irányuló kezdeményezéssel, az Európai Bizottság által finanszírozott projektekkel, valamint más kezdeményezésekkel és programokkal való szoros koordináció. A források egyes konkrét intézkedésekhez való felhasználására az uniós prioritásokkal összhangban, rendszeres előzetes konzultáció alapján fog sor kerülni. Néhány tevékenységre – például regionális tanfolyamok (RTC) és nemzetközi tanfolyamok (ITC) – a kedvezményezett országoktól eltérő államokban kerül sor. Ez a fogadó állam általi hozzájárulást jelent a NAÜ tevékenységeihez.

Valamennyi projekt tartalmazza a lehetséges kedvezményezett országok listáját, amelyről megállapodás jött létre az Unió és a NAÜ között. A projektek az adott régiókból kiválasztott államokban kerülnek végrehajtásra, és az alábbi területekhez tartozó tevékenységeket tartalmazhatnak:

1. A korábbi együttes fellépések és határozatok révén nyújtott támogatás fenntarthatósága és hatékonysága;
2. Az államok meglévő nukleárisvédetség-támogatási infrastruktúrájának megerősítése;
3. Az államok jogalkotási és szabályozási keretének megerősítése;
4. A nukleáris védezzési rendszerek, valamint a nukleáris és egyéb radioaktív anyagokra vonatkozó intézkedések megerősítése;
5. A szabályozási ellenőrzésen kívül eső nukleáris és radioaktív anyagokkal kapcsolatos eljárásban érintett állami szintű intézményi infrastruktúra, illetve állami kapacitások megerősítése;
6. Az államok számítástechnikai bűnözéssel szembeni reakálási és ellenálló képességének megerősítése és a számítástechnikai bűnözés nemzetbiztonságra, illetve nukleáris védezzésre gyakorolt hatásának csökkentése;
7. A radioaktív sugárforrások védelmének visszaszállítás révén történő kezelése;
8. A belső fenyegetés elleni megelőző és védelmi intézkedések és a nukleáris anyagok nyilvántartása és ellenőrzése.

I. PROJEKTEK

1. Projekt:

Az ACPPNM végrehajtásához nyújtott támogatás

Az ACPPNM 2016. május 8-án lépett hatályba. A módosítás jogilag kötelezővé teszi az államok számára, hogy 12 alapelve épülő, megfelelő fizikai védelmi rendszert alakítsanak ki, hozzanak létre és tartsanak fenn a joghatóságukban található nukleáris anyagok és nukleáris létesítmények békés célú hazai felhasználására, tárolására és szállítására vonatkozóan. A projekt középpontjában az ACPPNM végrehajtása és egyetemessé tétele, valamint a módosítással kapcsolatos kapacitásépítés áll. A módosítás emellett jogilag kötelezővé teszi a részes államok számára, hogy a békés célú hazai felhasználás, tárolás és szállítás során védjék a nukleáris létesítményeket és a nukleáris anyagokat és rendelkezik arról is, hogy az államoknak kibővített együttműködést kell folytatniuk egymással az ellopott vagy eltűnt nukleáris anyagok helymeghatározását és visszaszerzését, a szabotázs radiológiai következményeinek mérséklését, valamint a kapcsolódó bűncselekmények megelőzését és az ellenük való fellépést célzó gyors intézkedések tekintetében.

A projekt céljai:

- az ACPPNM végrehajtásának támogatása;
- a nemzeti jogszabályi és szabályozási keret, valamint a legjobb gyakorlatok regionális szintű cseréjének kiépítésével kapcsolatos állami kapacitások megerősítése, mivel azok a nukleáris anyagok védeltsége területén érintett minden hatóságra alkalmazandók, tekintet nélkül arra, hogy ezen anyagok szabályozási ellenőrzés alatt állnak-e, vagy sem;
- költséghatékony eszközök biztosítása az államok számára abban való segítségük érdekében, hogy teljesítsék nemzeti, regionális és nemzetközi kötelezettségeiket, valamint a kötelező erejű nemzetközi jogi eszközök törvénybeiktatását;
- a nukleáris anyagok és nukleáris létesítmények fizikai védelmét szolgáló hatékony intézkedések – a nemzeti joggal összhangban álló és az ACPPNM keretén belüli – megállapítását szolgáló további nemzetközi együttműködés megerősítése.

A projekt leírása:

- sor fog kerülni a tíz állam által kidolgozott INSSP-kben az ACPPNM-ben foglalt kötelezettségek végrehajtásával kapcsolatban azonosított tevékenységek konkrét intézkedéseként való meghatározására. Meghatározásra kerülnek a nemzeti nukleáris védeltségi rendszereik megerősítése érdekében az államok számára fenntartható megoldásokat eredményező releváns kérdések kezelésének mérföldkövei. Közös elfogadott ütemtervek és kötelezettségvállalások fogják biztosítani a tervek mindenre kiterjedő végrehajtását;
- a képzési anyagok módosítása: új képzési gyakorlatokat kell kidolgozni annak érdekében, hogy az érintettek jobban megértsék a képzési anyagot.

A projekt várt eredményei:

- az államok megnövekedett kapacitással rendelkeznek az ACPPNM szerinti kötelezettségeik teljesítése terén.
- megkezdődik a fizikai védelem szabályozási keretének továbbfejlesztését és erősítését célzó munka;
- az államok általi használatra szánt útmutató kidolgozására kerül sor a nukleáris létesítmények szabályozásával, felülvizsgálatával, értékelésével és ellenőrzésével kapcsolatos nemzeti kapacitások fejlesztésére vonatkozóan, a nukleáris létesítmény teljes életciklusa során a nukleáris védeltség garantálása érdekében.

2. Projekt:

Fenntartható projektek

A fenntartható projektek a 2013/517/KKBP határozat keretében finanszírozott védeltségi észlelőrendszer tekintetében végzett széles körű munkára épülnek, és a Kubában, Indonéziában, Jordániában, Libanonban, Malajziában és Vietnamban végrehajtott korábbi együttes fellépések és határozatok nyomán tett négy hatásvizsgálati misszió eredményeként jöttek létre. Ez a hat állam kérte a NAÜ támogatását az INSSP-ben a következő projektek végrehajtásához.

A projektek célja, hogy eszközöket biztosítsanak a „nukleáris védeltségi észlelőrendszer” – azaz a megfelelő jogi és szabályozási kereten alapuló, szabályozási ellenőrzés alatt nem álló nukleáris és egyéb radioaktív anyagok észlelésére vonatkozó nemzeti stratégia végrehajtásához szükséges integrált nukleáris védeltségi rendszerek és intézkedések – támogatásához. A javasolt projekt összhangban áll az Unió által már biztosított azon támogatással, amelynek keretében az detektorokat bocsát rendelkezésre, például sugárkapukat és kézi berendezéseket.

2.1. A karbantartással kapcsolatos képzési eszközök

A projekt céljai:

- az államok segítése a hatékony, fenntartható nukleáris védeltséghez szükséges, már meglévő műszaki és tudományos támogatás, valamint emberierőforrás-fejlesztés rendelkezésre állásának biztosítása terén.
- az Unió által adományozott berendezések optimális használatának és megfelelő karbantartásának biztosítása azok teljes életciklusán keresztül.

A projekt leírása:

- a megfelelő karbantartás kulcsfontosságú tényező a nukleáris anyagokat, más radioaktív anyagokat és az azokkal kapcsolatos létesítményeket érintő lopás, szabotázs, engedély nélküli hozzáférés, tiltott átadás vagy egyéb rosszindulatú cselekmények észlelésében és az azokkal szembeni fellépésben. A detektorok (sugárkapuk és kézi egységek) tekintetében karbantartásra vonatkozó képzési eszközök létrehozására fog sor kerülni. Eszközütananyagok fognak készülni annak érdekében, hogy az eszközök helyes használata mellett azok karbantartását is kifejezetten gyakorolni lehessen.
- a detektorok karbantartásával kapcsolatos képzés.

A projekt várt eredményei:

- a NAÜ által a védeltségi észlelőrendszer végrehajtásához nyújtott támogatás fenntartása.
- képzési anyag rendelkezésre állásának és felhasználásának biztosítása a személyzet minden új érintett tagjának nyújtott képzés fenntartása érdekében; a nonprolifrációs munkacsoport (CONOP) a prototípusokkal kapcsolatos képzési anyagot biztosít az uniós tagállamok részére;
- annak biztosítása maximális időtartamra, hogy a kedvezményezett országok hatóságai képesek a detektorok üzemi karbantartására.

2.2. A szabályozási szervek által használandó szoftver-eszközök

Az információ döntő fontosságú a sugárkapuk hatékony működése szempontjából. Az egységes adatformátumok és tesztelési eljárások kidolgozása lehetővé teszi a több szereplő közötti eredményes kommunikációt. A különböző adatszolgáltatóktól olyan detektorokból, mint a sugárkapuk, származó adatok integrálása informatikai hálózatokba fontos eleme egy hatékony átfogó észlelőrendszer kialakításának. Ez a projekt segítheti az államokat abban, hogy jelentősen javítsák üzemhatékonyágukat az észlelőrendszernek a nemzeti adatmegosztási hálózatokba való integrálásával. Az információk megosztása a helyszínen és az üzemeltetők között segítheti a duplán elvégzett ellenőrzések számának csökkentését, valamint a számos passzív észlelőrendszerre jellemző vakriasztások gyors kiszűrését.

E projekt keretében egy integrált rendszer megvalósítására kerülne sor szoftver-eszközök révén az elemzési folyamat javítása és a megfelelő berendezés kiválasztására vonatkozó ajánlások tétele céljából. A szabályozó szerv és a helyi sugárkapu-állomás közötti visszajelzési csatorna növelni fogja a rendszer hatékonyságát és segíteni fogja az elsődlegesen érintett alkalmazottak munkáját.

A projekt célja:

- az államok segítése a hatékony, fenntartható nukleáris védeltséghez szükséges, már meglévő műszaki és tudományos támogatás, valamint emberierőforrás-fejlesztés rendelkezésre állásának biztosítása terén;
- a riasztási adatok harmonizálása annak érdekében, hogy azok összehasonlíthatóak legyenek a különböző berendezésszolgáltatók között.

A projekt leírása:

- a szabályozó szervek segítése az adatok integrálásában és a riasztási szoftverek harmonizálásában, hogy azok képesek legyenek a különböző adatszolgáltatóktól származó adatok összehasonlítására, és biztosítható legyen az, hogy a szabályozási döntéshozatal helyes adatokon alapuljon.
- a kísérleti eszközt az egyes államok érdekelt felei fogják biztosítani és tesztelni. A NAÜ támogatásával valós tesztgyakorlatot fognak végrehajtani szakértői missziók keretében. A képzési eszköz teszteléséről készült jelentést a zárójelentés fogja tartalmazni. A szabályozó szerv visszajelzése a helyi sugárkapu-állomásnak növelni fogja a rendszer hatékonyságát és segíteni fogja az elsődlegesen érintett alkalmazottak munkáját.

A projekt várt eredményei:

- a kifejlesztett rendszerre vonatkozó képzési modul integrálása, valamint a vakriasztásokkal kapcsolatos interaktív szakértői rendszer. Az eszköz prototípusát az egyes államok érdekelt felei fogják biztosítani és tesztelni. A kifejlesztett rendszerre vonatkozó képzési modul, valamint a vakriasztásokkal kapcsolatos interaktív szakértői rendszer is integrálásra kerül a rendszerbe. A képzés céljára épített eszköz teszteléséről külön jelentés fog készülni, amelyet a Bizottság meg fog kapni. A CONOP a prototípusokkal kapcsolatos anyagot biztosít az uniós tagállamok részére;

- „próbateszt” végzése egy államban, elemzés készítése és – amennyiben van ilyen – a szükséges változtatások azonosítása a teszteredményekről készült jelentés alapján;
- harmonizálás a szabályozói szinten és ennek következményeként a szabályozó szervek között a regionális és nemzetközi együttműködésük keretében, a nukleáris és egyéb radioaktív anyagok észlelése, az arra való reagálás;
- egy működő prototípus üzembe helyezése országonként;
- a sugárkapuk jövőbeli beszerzési eljárásába arra irányuló eljárás beillesztése, hogy azok tartalmazzanak a konkrétan szoftverre vonatkozó követelményeket.

3. Projekt:

A nukleáris védetség megerősítése regionális hangsúlyt helyezve az EU szomszédságára és Latin-Amerikára

A projekt célja a jogszabályi és szabályozási keret kidolgozására és megszövegezésére vonatkozó nemzeti képességek javítása. A NAÜ tagállamain belül átfogó nemzeti nukleáris védetségű rendszer létrehozására vonatkozó kapacitások építése. Az Európai Unió regionális projektet kezdeményezett a Szubszaharai-Afrikában az urániumtermelés védetségének, biztonságának és biztosítékainak, valamint a radioaktív sugárforrások szállításának és biztonságos kezelésének témakörében. Az említett projekt keretében a nukleáris védetséggel kapcsolatos, az e fejezetben javasolt projekteken foglaltakhoz hasonló tevékenységek kidolgozására kerül sor. Ennélfogva a NAÜ fel tudja használni az uniós projekt tapasztalatait és eredményeit a részben vagy egészben az érintett régiókat célzó tevékenységek végrehajtása során. A program a GC/RES/10 13. operatív programjának irányvonalát követi, amelyben ösztönözték a titkárságot, hogy segítse elő a védetség és a biztonság közötti interfésszel kapcsolatos koordinációs folyamatot. A NAÜ két alegysége vesz majd részt ebben: NRSW (védetség) és NSNS (biztonság), szubregionális kapacitás-megosztási megközelítés alapján.

3.1. A nukleáris védetség megerősítése

A projekt célja:

- a szabályozási ellenőrzésen kívül eső nukleáris vagy egyéb radioaktív anyagokkal összefüggő bűncselekmények vagy szándékosan elkövetett jogosulatlan cselekmények megelőzésére, észlelésére, valamint az azokra való reagálásra és a lakosság, a vagyoni értékek, a környezet és a társadalom azokkal szembeni védelmére szolgáló állami kapacitások megerősítése, többek között – ahol ez rendelkezésre áll – regionális szintű kapacitásépítés révén.

A projekt leírása:

- sor fog kerülni a tíz állam által kidolgozott INSSP-kben a nemzeti nukleáris védetségű rendszerek megvalósításával kapcsolatban azonosított tevékenységek konkrét intézkedéseként való meghatározására. Meghatározásra kerülnek a nukleáris védetség tekintetében az államok számára fenntartható megoldásokat eredményező releváns kérdések kezelésének mérföldkövei. Közös elfogadott ütemtervek és kötelezettségvállalások fogják biztosítani a tervek végrehajtását, amire az EU CBRN kiválósági központjai meglévő projektjeinek keresztellenőrzése után fog sor kerülni.

A projekt várt eredményei:

- a kedvezményezett országokban a nemzeti kapacitások növekedése;

3.2. A nukleáris védetséggel kapcsolatos nemzeti jogi és szabályozási keret erősítése

A projekt célja:

- a nemzeti jogszabályi és szabályozási keret, valamint a legjobb gyakorlatok regionális szintű cseréjének kiépítésével kapcsolatos állami kapacitások megerősítése, mivel azok a nukleáris anyagok és más radioaktív anyagok védetségű területén érintett minden hatóságra alkalmazandók, tekintet nélkül arra, hogy ezen anyagok szabályozási ellenőrzés alatt állnak-e, vagy sem;
- költséghatékony eszközök biztosítása az államok számára abban való segítségük érdekében, hogy teljesítsék nemzeti, regionális és nemzetközi kötelezettségeiket, valamint a kötelező erejű nemzetközi jogi eszközök törvénybeiktatását, valamint a nem kötelező erejű jogi eszközök iránti elkötelezettséget.

A projekt leírása:

- szakértői missziók szervezése a meglévő törvények és szabályozások hiányosságainak azonosítása érdekében; az államok segítése ezek kiigazításában, szükség szerint az érintett területeken meglévő európai jogszabályok legmegfelelőbb felhasználásával;
- adott esetben szinergiák létesítése más nemzetközi szervezetekkel (Vámigazgatások Világszervezete);
- megbeszélések folytatása a részt vevő államokban azok stratégiáiról, valamint támogatás biztosítása nemzeti infrastruktúrájuk kiépítéséhez;
- ismeretterjesztés a politikai döntéshozók körében a nukleáris védelemre vonatkozó megfelelő jogszabályok és szabályozások fontosságát illetően;
- integrálás az érintett INSSP-kbe;

A projekt várt eredményei:

- az országok segítése törvények és szabályozások megszövegezésében;
- szükség esetén törvények és szabályozások aktualizálása;
- jelentés az aktuális helyzetről és ajánlások az adott állam jogi és szabályozási keretére vonatkozóan;
- az adott állam kötelezettségvállalása az ajánlások végrehajtására és két év elteltével nyomonkövetési misszió fogadására;
- az eredmény értékelése;
- az eredmények integrálása a zárójelentésbe.

3.3. A radioaktív sugárforrások védelme

A projekt célja:

- az államok radioaktív sugárforrásokra, kapcsolódó létesítményekre és kapcsolódó tevékenységekre vonatkozó szabályozási infrastruktúrájának erősítése;
- adott esetben a kiválasztott államokban a radioaktív sugárforrások nemzeti nyilvántartásainak létrehozása.
- együttműködés az államokkal a használaton kívüli sugárforrások kezelésére – többek között a származási országába vagy a beszállítóhoz történő visszaszállításra – vonatkozó nemzeti stratégiák létrehozása és végrehajtása céljából; Az ártalmatlanításig, az újrahasznosítás/újrahasználat céljából történő exportig vagy a biztonságos tárolásig tartó időre biztonságos nemzeti tárolási megoldás kidolgozása (a 7. Projekt leírásában szerelődő részletek szerint).

A projekt leírása:

A források védelmének biztosítása a következők révén:

- a radioaktív sugárforrások nemzeti nyilvántartásának létrehozása és a fizikai védelmi rendszerek értékelése a létesítményekben;
- öt szakértői misszió szervezése, amelyek összesített jelentéseket készítenek többek között az aktuális helyzetről, valamint ajánlásokat tesznek.

A projekt várt eredményei:

- a missziókat követő értékelési jelentések, amelyek összefoglalják a nemzeti nyilvántartások és/vagy a létesítményekben tapasztalt fizikai védelmi helyzet tekintetében tett megállapításokat;
- fizikai védelmi intézkedések bevezetése olyan létesítményekben, ahol nagy aktivitású sugárforrásokat használnak vagy tárolnak;
- olyan berendezések, amelyek a szabályozó szerveket a létesítmények nemzeti biztonsági és védelmi ellenőrzéseinek végzésében segítik.

3.4. Humánerőforrás-fejlesztés

A projekt célja:

A szabályozási ellenőrzés hatókörén kívül eső nukleáris vagy egyéb radioaktív anyagokkal összefüggő bűncselekmények vagy szándékosan elkövetett jogosulatlan cselekmények megelőzésére, észlelésére, valamint az azokra való reagálásra és a lakosság, a vagyoni értékek, a környezet és a társadalom azokkal szembeni védelmére szolgáló állami kapacitások megerősítése, többek között – ahol ez rendelkezésre áll – regionális szintű humánerőforrás-fejlesztés és kapacitásépítés révén.

A projekt leírása:

- az eddig végzett munka kellő figyelembevételével és folytonosságának biztosításával szakmai továbbképző tanfolyamok tartása olyan egyetemi oktatók számára, akik a nukleáris védetség terén posztgraduális tantervet terveznek megvalósítani, annak érdekében, hogy az adott kar képes legyen a nukleáris védeztégi kultúra oktatására az intézményében;
- a nukleáris védeztégi kultúráról szóló képzés tartásának ösztönzése különböző szakmai közösségek számára a térségben található NSSC-ken vagy a CBRN-anyagokkal foglalkozó uniós kiválósági központokon keresztül;
- speciális berendezés (pl. az FLO által használt valódi detektorok) beszerzése oktatási és képzési célokra, melyek kezelését az oktatásban vagy képzésben részt vevőknek el kell sajátítaniuk.

A projekt várt eredményei:

- legalább 15 egyetemi oktató képzése minden szakmai továbbképző tanfolyamon, a téma később kerül meghatározásra (a képzésen részt vevő oktatókról listát kell készíteni);
- legalább két képzés megtartása a régióban az NSSC-n keresztül (a tanfolyamokról és a képzésen részt vevő tisztviselőkről listát kell készíteni);
- oktatási és képzési anyagok rendelkezésre bocsátása a szakmai továbbképző tanfolyamokon és a képzéssel kapcsolatos rendezvényeken (az anyagokat az uniós képviselők is áttekintik).

3.5. Latin-Amerika kiemelt helyen

Kiemelt helyet kap a spanyol ajkú latin-amerikai államok támogatása. A cél az érintett dokumentumok lehető legtöbbjét spanyolra fordítani, hogy ezek az államok a tevékenységek eredményeit jobban magukéva tudják tenni.

3.5.1. Oktatási program

A nukleáris védeztég nemzetközi/regionális iskolája

A kéthetes tanfolyamon a fejlődő országok azon szakemberei vehetnek részt, akik lehetőleg egy-három év tapasztalattal rendelkeznek, hazájukban a nukleáris védeztég egyes vonatkozásaival foglalkozó, releváns intézményben dolgoznak. A jelölteknek szakmai pályafutásuk szempontjából kell törekedniük a nukleáris védeztégi ismeretek elsajátítására, habár egyetemi háttérük változatos lehet. Különösen ösztönözzük a jelentkezésre azokat a jelölteket, akik a nukleáris védeztéggel kapcsolatos tudományos vagy technikai szakot képviselnek, például nukleáris fizikát, nukleáris mérnöki szakot, vagy politikai tudományt, és/vagy az ezekhez kapcsolódó területeket.

E tevékenységre a tervek szerint Spanyolországban spanyolul és angolul kerül sor, és a latin- és közép-amerikai államokra lesz szabva. A tananyag alapja az olasz kormány támogatásával az International Centre for Theoretical Physics-ben (ICTP) tartott képzéseken használt tanterv lesz.

A nukleáris védeztég regionális iskolája Kubában

A 3.5.1 pontban leírt tartalomra és anyagra alapul a nukleáris védeztég regionális iskolája Kubában. A végrehajtás az NSSC-vel együttműködésben történik, melyet most hoznak létre Kubában. Az iskola regionális szintű képzést nyújt, és célja a nukleáris védeztégi oktatás fejlesztése Latin-Amerikában.

A projekt várt eredményei:

- a nukleáris védeztégi elvekkel kapcsolatos ismeretek elmélyítése a régióban.

3.5.2. A korábbi együttes fellépéseket és határozatokat követő intézkedések a szabályozási ellenőrzés hatályán kívül eső anyagok nukleáris védeltségét illetően

A projekt célja:

- a cél biztosítani a korábbi együttes fellépések és határozatok keretében megkezdett munka fenntarthatóságát, és tovább erősíteni a nukleáris védeltséget a latin- és közép-amerikai államokban.

A projekt leírása:

az NAÜ-hez több megkeresés érkezett segítségnyújtás iránt Latin- és Közép-Amerikában, melynek végrehajtása biztosítaná a korábbi együttes fellépések és határozatok keretében megkezdett tevékenységek fenntarthatóságát. A megkereséseket az INSSP-ben azonosítják, és azok különösen kórházakban végrehajtott szakértői missziókra, helyszíni gyakorlatokra, nemzeti tanfolyamok (NTC)/RTC-k/ITC-kre és detektorok beszerzésére terjed ki Argentínában és Kubában.

A projekt várt eredményei:

- a tevékenységek végrehajtása a meghatározott államokban.

3.6. A szabályozási ellenőrzés hatályán kívül eső anyagok nukleáris védeltsége az EU-val szomszédos államokban

A projekt célja:

- a projekt szakértői missziókra, helyszíni gyakorlatokra, NTC/RTC/ITC-re és detektorok beszerzésére terjed ki Azerbajdzsánban, Jordániában, Marokkóban, Ukrajnában, és az EU-val szomszédos más államokban.

4. Projekt:

A számítógépes biztonságra vonatkozó ismeretek megerősítése

A NAÜ Nukleáris védeltségi Osztálya integrált tevékenységeket kínál, hogy ezekkel segítse az államokat a számítógépes biztonság megteremtésében és megerősítésében a nemzeti nukleáris védeltségi rendszer keretén belül. A projekt támogatja a NAÜ tevékenységi programját annak érdekében, hogy segítse az államokat a számítógépes biztonság megerősítésében a nemzeti nukleáris védeltségi rendszer keretén belül.

A projekt célja:

- a NAÜ célja a tudatosság növelése és iránymutatás az államok számára, annak érdekében, hogy jobban képesek legyenek a nukleáris védeltségi eseményeket megakadályozni, illetve azokra reagálni. A támogatás elsősorban azon információbiztonsági incidensek megakadályozására és észlelésére irányul, melyek közvetlenül vagy közvetve potenciálisan káros hatással lehetnek a nukleáris biztonságra és védeltségre.

A projekt leírása:

- nemzetközi és regionális képzési és oktatási támogatás nyújtása a számítógépes biztonsággal kapcsolatos ismeretek bővítése és kapacitásépítés céljából;
- nemzeti kapacitásépítés támogatása a nukleáris védeltségi rendszerek információbiztonsága és számítógépes biztonsága terén;
- szakértői találkozók és fórumok tartása és támogatása az információ- és eszmecsere előmozdítására a számítógépes biztonság aktuális témáiról;
- a 2019-ben megrendezendő „A számítógépes biztonság a nukleáris világban” című nemzetközi NAÜ-konferencia/szimposium támogatása (a NAÜ központjai).

A projekt várt eredményei:

- a nukleáris védeltséggel kapcsolatos számítógépes biztonsági igényekre vonatkozó ismeretek bővítése és támogató anyagok/tevékenységek kidolgozása a számítógépes biztonsági program kialakításának és bővítésének elősegítésére;
- nemzeti kapacitásépítés a számítógépes biztonságnak mint a nukleáris védeltségi rendszer elemének a végrehajtása és támogatása érdekében;

- tájékoztatás, NSNS-iránymutatás és támogató tevékenységek alkalmazása az adott állam támogatására a számítógépes biztonságnak mint a nukleáris védeltségi rendszere elemének a megerősítése érdekében;
- globális/regionális információcsera a levont tanulságokról és a bevált gyakorlatokról a számítógépes biztonságnak mint a nukleáris védeltségi rendszer elemének a végrehajtása terén;
- az ipari partnerekkel és a közöttük folytatott, a kibertámadásokkal szembeni fokozottabb rezilienciát és reakálási képességet biztosító technológiák és szolgáltatások kifejlesztésére irányuló együttműködés megerősítése;
- a számítógépes biztonságra mint a nukleáris védeltségi rendszer elemére vonatkozó kapacitásépítést szolgáló nemzeti képzési struktúrák, például az NSSC-k támogatása a számítógépes biztonságra vonatkozó tantervek kidolgozásában;
- a centralizált információmegosztás elősegítése a nukleáris védeltségben érintett felek számára releváns számítógépes biztonsági információk cseréjének támogatására;
- „A számítógépes biztonság a nukleáris világban” című nemzetközi NAÜ-konferencia/szimpozium lebonyolítása.

5. Projekt:

A nukleáris anyagok és létesítmények biztonsága

A NAÜ továbbra is hozzá fog járulni a globális és nemzeti szintű nukleáris védeltség fejlesztéséhez azáltal, hogy kérésre támogatást biztosít az államok számára azokhoz az erőfeszítéseikhez, amelyek a nukleáris vagy egyéb radioaktív anyagok használat, tárolás és/vagy szállítás során való ártó szándékú felhasználásával kapcsolatos kockázat csökkentésére irányulnak. A nemzeti nukleáris védeltségi rendszerek hátterében modernizálni kell a biztonságot a nukleáris létesítményekben és a radioaktív sugárforrásoknál, szisztematikus módon nemzeti szintű szakképzést kell nyújtani, és biztosítani kell a detektorok és egyéb nukleáris védeltségi műszaki rendszerek hatékony használatához és fizikai védelméhez szükséges célirányos műszaki támogatást.

A projekt célja:

- az államok első védelmi vonalának megerősítése a nukleárisanyag-védelem, valamint a nukleáris létesítmények biztosítása formájában.

A projekt leírása

- egy létesítmény fizikai védelmének modernizálása annak biztosítása érdekében, hogy a INFCIRC/225/Rev.5-ben foglalt ajánlásoknak megfeleljen;
- a tagállamok ajánlása alapján a nukleáris létesítmények fizikai védelmi rendszereinek értékelése.

A projekt várt eredményei:

- biztosított nukleáris anyag és létesítmények. Segítség az államnak abban, hogy a kapott berendezést a telepítés után fenntartható módon tartsa fenn;
- az uniós alapok többletértékére és hasznára vonatkozó hatásértékelés nyújtása.

6. Projekt:

A Nemzetközi Fizikai Védelmi Tanácsadó Szolgálat (IPPAS) missziói

A 1995-ben indított IPPAS-program alapvető része a NAÜ azon munkájának, melynek célja segíteni a tagállamoknak hatékony fizikai védelmi rendszer létrehozásában és fenntartásában annak érdekében, hogy védve legyenek a nukleáris anyag engedély nélküli eltávolításával, illetve a nukleáris létesítményeket és anyagot érintő szabotázzsal szemben. Az IPPAS szakmai tanácsadást ad az érintett nemzetközi eszközök, különösen az ACPNPM végrehajtásához, illetve a NAÜ nukleáris biztonsági iránymutatás-sorozatának, különösen az alapelvek és ajánlásoknak a végrehajtásához.

A projekt célja:

- segíteni a tagállamoknak a nukleáris védeltséggel kapcsolatos nemzetközi eszközök rendelkezéseinek és a NAÜ iránymutatásainak szabályozási követelményekké alakításában a fizikai védelmi rendszerek kialakítása és működtetése érdekében;
- új koncepciók kialakítása az állami szervek és létesítmények számára, valamint a fizikai védelemmel kapcsolatos bevált gyakorlatok azonosítása és megvitatása, melyek előmozdíthatják a nukleáris védeltséget.

A projekt leírása:

- IPPAS-missziók lebonyolítása és lezárása hat államban;
- a NAÜ-höz már beérkezett megkeresések alapján missziók az alábbi országokban: Belarusz, Kongói Demokratikus Köztársaság, Jamaika, Libanon, Madagaszkár és Vietnam.

A projekt várt eredményei:

- a célországokban a nukleáris védetség javítása és fenntartása;
- zárójelentés készítése a misszióról az országok számára, a missziók nyomon követésének leírásával a zárójelentés részeként;

7. Projekt:

A sugárforrások visszaszállítása a származási országba

A radioaktív sugárforrások biztonságával az életciklus összes szakaszában foglalkozni kell, akkor is, ha már nem használják őket. Az államok ösztönzést kapnak arra, hogy dolgozzanak ki nemzeti stratégiákat a használaton kívüli sugárforrások kezelésére, ideértve az alábbi kezelési lehetőségek közül egyet vagy többet: visszaszállítás a származási országba vagy a beszállítóhoz, nemzeti védett tárhely az ártalmatlanításig, vagy exportálás újrahasznosítás vagy újrahasználat céljából.

A projekt céljai:

- a NAÜ általi további támogatás az államok számára a szabályozási ellenőrzés hatókörén kívül eső nukleáris és egyéb radioaktív anyagok kapcsán bekövetkező nukleáris biztonsági eseményekkel szemben a lakosság, a vagyoni értékek és a környezet védelmét biztosító nukleáris biztonsági kapacitások fejlesztéséhez. Ez kiterjed a használaton kívüli sugárforrások kezelésére vonatkozó nemzeti kapacitások fejlesztésére is; gazdátlan sugárforrások keresése, és szükség esetén azok visszaszállítása a származási országba, illetve exportálása újrahasznosítás céljából. A 3. projekt keretében létrehozott nemzeti nyilvántartásokkal kapcsolatos tevékenységek révén észlelt sugárforrások sürgősségétől függően több nagyon aktív sugárforrás visszaszállítására kerül sor a finanszírozás keretében;
- azon sugárforrások felderítése, amelyeknek a körülményei indokoltá teszik a sugárforrások kondicionálását, valamint védett és biztonságos tárolás alá helyezését a kiválasztott országokban, vagy a származási országba vagy a beszállítóhoz való visszaszállítást is.

A projekt leírása:

- a 3. projekt keretében létrehozott nemzeti nyilvántartások révén észlelt, visszaszállítandó sugárforrások sürgősségétől függően több azonosított sugárforrás visszaszállítására kerül sor.
- a fogadó államokat az Unió határozza meg a NAVÜ javaslata alapján;

A projekt várt eredményei:

- a sugárforrások konszolidációja és kondicionálása
- két azonosított sugárforrás visszaszállítása a származási országba vagy exportálása újrahasznosítás vagy újrahasználat céljából.

A visszaszállítandó sugárforrások kiválasztása az alábbi kritériumok alapján történik: nagyon aktív sugárforrás (1. vagy 2. kategória); Európai eredet; a visszaszállításra jelenleg nem áll rendelkezésre finanszírozási forrás; különálló, azaz nagyobb nyilvántartásba nem tartozó sugárforrás visszaszállítása, melynek révén a különálló sugárforrás visszaszállítása jelentős kockázatsökkenést eredményez.

8. Projekt:

A IV–VI. ciklus projektjeinek nyomon követése

8.1. Belső fenyegetés, a nukleáris anyagok nyilvántartása és ellenőrzése

A projekt célja:

- javasolt a korábbi együttes fellépések és határozatok, valamint a 2013/517/KKBP határozat értelmében a legutóbbi hozzájárulási megállapodás keretében végzett tevékenységek folytatása a következő két tétellel kapcsolatban: A belső fenyegetés elleni megelőző és védelmi intézkedések és a nukleáris anyagok nyilvántartása és ellenőrzése

A projekt leírása:

- alapvető tudás átadása a nukleáris védetséghez kötődő, a jogilag kötelező erejű és nem kötelező erejű eszközöknek megfelelő elvekről, módszerekről és technológiákról; a nukleáris anyagok nyilvántartására és ellenőrzésére szolgáló hatékony hazai rendszer ismertetése nukleáris létesítményekben annak érdekében, hogy bővüljön a tagállamok képessége a nukleáris anyagok jogosulatlan használatának vagy eltávolításának felderítésére; a tagállamok megismertetése a belső fenyegetéssel, illetve az azzal szembeni megelőző és védelmi intézkedések azonosítása.

A projekt várt eredményei:

- a tanfolyamok során a tagállamok az útmutató dokumentumok alapján meghatározott bevált gyakorlatokról és a szakértők által levont tanulságokról kapnak tájékoztatást, ami segíti őket a nukleáris létesítményeikhez kapcsolódó védelegési szükségleteik kielégítésében és céljaik elérésében;
- a nukleáris anyagok nyilvántartása és ellenőrzése: A tanfolyam célja annak tudatosítása, hogy a nukleáris létesítményekben szükség van a nukleáris anyagok nyilvántartására és ellenőrzésére szolgáló hazai rendszerre, amely alkalmas a nukleáris anyagok jogosulatlan eltávolításának hatékony észlelésére, különösen a nem állami szereplők tekintetében. A tanfolyam során sor kerül a nukleáris anyagok nyilvántartására és ellenőrzésére szolgáló hazai program és a NAÜ biztosítéki intézkedéseinek összehasonlítására és különbségeik kiemelésére;
- belső fenyegetés: A tanfolyam célja a résztvevők megismertetése az olyan belső fenyegetésekkel szembeni nukleáris védelegési intézkedésekkel, mint a nukleáris anyagok jogosulatlan eltávolítása (lopás), szabotázs, valamint a nukleáris anyagot tároló létesítmények kiberbiztonsága;
- a nukleáris védelegési iránymutatás-sorozat (*Nuclear Security Series; NSS*) átfogó utasításokat tartalmaz a tagállamok számára a hatékony nukleáris védelegési rendszerek célkitűzéseinek megvalósítását illetően;
- a nukleáris anyagok nyilvántartása és ellenőrzése: Mind az NSS 25-G, mind az NST-33 iránymutatással szolgál a tagállamok számára a nukleáris anyagok nyilvántartására és ellenőrzésére szolgáló rendszerek megvalósítására nézve, ideértve a rendszer irányítását, a nyilvántartás használatát, a fizikai leltár felvételét, a méréseket és a mérések minőségellenőrzését, a nukleáris anyagok szállítását, a nukleáris anyagok nyilvántartási és ellenőrzési rendszeréhez kapcsolódó szabálytalanságok észlelését, felderítését és megoldását, valamint a rendszer értékelését és teljesítményfelmérést;
- belső fenyegetés: Az NSS 8 iránymutatással szolgál a tagállamok számára a belső fenyegetésekkel szembeni megelőző és védelmi intézkedésekről nukleáris anyagok jogosulatlan eltávolítását és a nukleáris anyagokkal és létesítményekkel kapcsolatos szabotázszt illetően, és utal az NSS 13-ban található ajánlásokra. Az NSS 8 a fokozatos megközelítés alapján általános iránymutatással szolgál a belső fenyegetésekkel kapcsolatban, meghatározva a belső fenyegetést, valamint a belsőnek számító személyek kategorizálásának módjait, azonosítva azon célpontokat és létesítményi rendszereket, amelyeket meg kell védeni a rosszhiszemű cselekményekkel szemben, valamint a létesítmény szintjén a belső fenyegetéssel szembeni megelőző és védelmi intézkedések alkalmazását és értékelését;

8.2. A szállítás biztonságának és védelmének kidolgozása

A projekt célja:

A NAÜ a nukleáris védelegési iránymutatás-sorozatban átfogó iránymutatást dolgoz ki, amely segít az államoknak megfelelni a nukleáris védelegés nemzetközi jogi kerete szerinti kötelezettségeiknek. További iránymutatásra van szükség a nukleáris és más radioaktív anyagok szállításának védelegésével kapcsolatban.

A projekt leírása:

- az államok részére a szállítás védelegésének növelése érdekében nyújtott segítő tevékenység, a szabályozó szervek és más illetékes hatóságok bevonása, és felelősséggel és szerepkörrel való felruházása a radioaktív anyagok szállításának biztosítása terén. A tagállamok jelenleg külön részesülnek biztonsági és védelegési képzésben és iránymutatásban, bár ezek közönsége számos tagállamban megegyezik. A NAÜ úgy véli, hogy a meglévő regionális biztonsági hálózatokat igénybe véve lehetőség lenne az anyagok védelegésével és ennek kapcsán a szállítás biztonságával és védelegésével foglalkozó közös képességek megszervezésére.

A projekt várt eredményei:

- a radioaktív sugárforrások szállítás közbeni biztonságáról és védelegéséről szóló kézikönyv összeállítása. Egy ilyen kézikönyv segíthetné a biztonság és a védelegés területén dolgozókat egymás tevékenységének jobb megértésében, ezzel végeredményben hatékonyabb biztonsági és védelegési kultúra kialakulását eredményezve;
- a radioaktív anyagok szállítás közbeni védelegési szükségletének tudatosítását szolgáló egy nemzetközi, egy regionális és két nemzeti képzés szervezése a regionális hálózatok segítségével, valamint a szállítás védelegésére vonatkozó nemzeti követelmények kidolgozásához és teljesítéséhez szükséges ismeretek átadása a résztvevőknek.

8.3. Nukleáris kriminalisztika

A projekt célja:

- a nukleáris kriminalisztika fejleményeiről szervezett nemzetközi konferenciák során kiemelt hangsúlyt kapott, hogy regionális megközelítést kell alkalmazni a nukleáris kriminalisztika terén a nukleáris védeltségi infrastruktúra részeként az igényeiket megfelelően kielégítő nukleáris kriminalisztikai képességeik kidolgozása során a tagállamok közös szükségleteinek és meglévő képességeinek tükrözése érdekében. Az afrikai tagállamok jelentős érdeklődést mutattak aziránt, hogy az INSSP fejlesztésének és felülvizsgálatának részeként a nukleáris kriminalisztika is kerüljön be a nukleáris védeltségi eseményekre való reagálás elemei közé. Ez az érdeklődés az Afrikában tapasztalható gyors növekedéssel van összefüggésben, amely növekedés sokban függ attól, hogy az ipar, az orvostudomány és a kutatás könnyen hozzáférjen nukleáris és más radioaktív anyagokhoz, és amelyet ugyanakkor gátolnak a – többek között a korábban Észak- és Szubszaharai-Afrikában támadásokat elkövető terroristák jelentette – súlyos biztonsági fenyegetések.

A projekt leírása:

- a NAÜ összehangolt erőfeszítéseket fog tenni annak érdekében, hogy az innováció – többek között a labormódszerekre vonatkozó iránymutatások – segítségével ki tudja elégíteni a tagállamok igényeit. A NAÜ kísérleti projektet indított el, amelynek keretében új, gyakorlati bevezetést tartott a nukleáris kriminalisztikai laboratóriumok témába vágó képzései során. A projekt keretében a terület gyakorlati szakemberei számára tartott nemzetközi képzésre kerül sor, egy kutató pedig egy vezető nukleáris kriminalisztikai laboratóriumban fog hosszú távú kutatást folytatni a fogadóintézmény és a NAÜ mentorálása mellett.

A projekt várt eredményei:

- az Észak-Afrikának nyújtott nukleáris kriminalisztikai támogatás jelentős összetevője lesz a humán erőforrás – vagyis a terület szakértőinek – fejlesztése. Azonosításra fognak kerülni a régióban a további nukleáris kriminalisztikai tevékenységek témái és lehetőségei (például. kutatás, bűnüldözés, elemzési képességek, urániumbányászat és a radioaktív források védeltsége). Ezek fogják meghatározni a nukleáris kriminalisztikai tevékenységek észak-afrikai végrehajtását. A találkozók mind angol, mind francia nyelven fognak folyni, és a teljes dokumentációt lefordítják francia nyelvre is, hogy a kedvezményezett országok könnyebben fel tudják dolgozni azokat.

Lehetséges kedvezményezett országok: Az összes észak-afrikai tagállam és az EU-val szomszédos államok.

8.4. Hatékony nemzeti reagálási keret létrehozása

A nukleáris terrorizmus fenyegetése minden állam esetében problémaként merül fel, és a nemzeti és regionális biztonság szempontjából súlyos fenyegetést jelent – emellett a személyekre, a tulajdonra és a természeti környezetre nézve súlyos következményekkel járhat – ha nukleáris vagy más radioaktív anyagot használnak fel bűncselekmény vagy más szándékos jogosulatlan cselekmény során.

A szabályozási ellenőrzésen kívül eső nukleáris és radioaktív anyagok bűncselekmény vagy más szándékos jogosulatlan cselekmény során történő felhasználásából eredő lehetséges következmények súlyossága a szóban forgó anyag mennyiségétől, formájától, összetételétől és aktivitásától függ. Az ilyen cselekmények súlyos egészségügyi, szociális, pszichológiai és gazdasági hatásokkal, vagyoni kárral, valamint politikai és környezeti következményekkel járhatnak. Nagyszabású nyilvános nemzetközi eseményekre például rendszeresen sor kerül. A folyamatos médiafigyelem következtében megnövekedett láthatóságuk miatt széles körben elfogadott tény, hogy egy magas szintű politikai vagy gazdasági csúcstalálkozó vagy nagyszabású sportesemény esetében komoly a terrorista támadás általi fenyegetettség.

Nukleáris és más radioaktív anyagok szállítására nap mint nap sor kerül; ezek egy része engedélyezett és a nemzeti és nemzetközi szállítási szabályozásnak megfelelően történik, más részük azonban engedély nélkül történik, vagy olyan személyek végzik, akik igyekeznek elkerülni a hatóságok figyelmét. A hatékony nukleáris védeltségi intézkedések segítenek annak biztosításban, hogy kizárólag jogszerű szállításra kerüljön sor és hogy valószínű és hatékony eljárásokat alkalmazzanak egy adott esemény megelőzése, észlelése és az arra való reagálás során.

Minden államnak felelőssége, hogy fel legyen készülve a nukleáris védeltségi események – így a sugárzási veszélyhelyzetet eredményező események – megelőzésére, észlelésére és az azokra való reagálásra.

A projekt célja:

- a NAÜ a hatékony nemzeti reagálási keret létrehozását szolgáló támogatást nyújt annak érdekében, hogy a tagállamok fenntartsák és fokozzák a nukleáris vagy egyéb radioaktív anyagokkal összefüggő bűncselekményekre vagy szándékos jogosulatlan cselekményekre való reagálási képességüket. Ebben az összefüggésben a NAÜ segíteni igyekszik a tagállamokat a szabályozási ellenőrzésen kívül eső nukleáris vagy más radioaktív anyagok felderítésében és a nukleáris védeltségi eseményekre való reagálásban, mégpedig tanácsadó és értékelő missziók kiküldésével, az emberi erőforrás képzésével, a nemzetközi jogi eszközöknek való megfelelés támogatásával és/vagy a vonatkozó nemzeti jogszabályok javításával, valamint nemzetközileg elfogadott iránymutatások kidolgozásával, és azoknak az államok számára hozzáférhetővé tételével.

A projekt leírása:

- az államok támogatása egy hatékony nemzeti reagálási infrastruktúra létrehozásában és fenntartásában a következő tevékenységek tervezésével, koordinációjával, végrehajtásával és eredményük nyomon követésével;
- tanácsadó/szolgálati missziók kiküldése a tagállamokba a nukleáris védeltségi reagálási keret megerősítése módozatainak azonosítása és az arra vonatkozó javaslattevél céljából;
- technikai segítségnyújtás a tagállamoknak hatékony nukleáris védeltségi reagálási intézkedésekre irányuló képességek létrehozása céljából, ideértve a radiológiai helyszínelést és a nagyszabású nyilvános eseményeket;
- segítségnyújtás a kapacitásépítésben, többek között a nukleáris védeltségi reagálási intézkedésekkel kapcsolatos képzések, szakmai találkozók, gyakorlatok és szemináriumok megszervezésével.

A projekt várt eredményei:

- a részt vevő államok várhatóan megerősítik a nukleáris vagy más radioaktív anyagokat érintő bűncselekményekre vagy más szándékos jogszerűtlen cselekményekre való nemzeti reagálási képességeiket az esemény gyors felmérésére és kategorizálására irányuló képességeik biztosításával, amelyet olyan tényezők alapján végeznek el, mint a fenyegetés, a lehetséges humán és környezeti következmények, a gazdasági hatás, valamint az érintett nukleáris vagy más radioaktív anyag természete.

8.5. Észlelés

A projekt célja:

- az érintett tevékenységek az észlelés terén a korábbi közös fellépések és határozatok, valamint a legutóbbi hozzájárulási megállapodás keretében végzett tevékenységeket követik. A hatékony nukleáris védeltségi rendszer létrehozását támogató egyik szükséges elem a nemzeti felderítési stratégia kidolgozása. A hatékony nukleáris védeltségi felderítési struktúra a nemzeti észlelési stratégián, valamint a nukleáris védeltségre vonatkozó nemzeti jogszabályi és szabályozási kereten alapul, emellett pedig a jól működő bűnüldözés támogatja.

A projekt leírása:

- a NAÜ a tervek szerint az észlelési struktúra felépítésére és fejlesztésére összpontosító hat szakértői missziót küld ki és detektorokat fog a kedvezményezettek rendelkezésére bocsátani.

A projekt várt eredményei:

- detektorok adományozása az észlelési stratégiával összhangban.

II. JELENTÉSTÉTEL ÉS ÉRTÉKELES

A NAÜ a projektek végrehajtásáról évente két jelentést, egy pénzügyi és egy beszámoló zárójelentést, továbbá az elért eredményekről szóló három, féléves nem hivatalos jelentést nyújt be a főképviseletnek és a Bizottságnak. A releváns témákkal kapcsolatban konkrét kérdéseket tárgyaló informális jelentéseket a NAÜ dolgozza fel, adott esetben bizottsági kérésre.

A pénzügyi és beszámoló zárójelentés részletesen áttekinti az összes projekt végrehajtását, valamint a következőket is tartalmazni fogja:

- az I. fejezet 2.2 pontjában említett képzési eszköz teszteléséről készült átfogó jelentést be kell építeni a zárójelentésbe;
- a 3. projektben részt vevő állam jogi és szabályozási keretének jelenlegi helyzete és az arra vonatkozó ajánlások, a kedvezményezett állam bizalmasságra irányuló kérésével összhangban;
- az I. fejezet 3.2 pontjával kapcsolatos eredmények;

A jelentés egy másolatát megkapja a bécsi uniós küldöttség.

III. UNIÓS TAGÁLLAMOK SZAKÉRTŐINEK RÉSZVÉTELE

A határozat sikeres végrehajtásához szükség van arra, hogy uniós tagállami szakértők aktívan részt vegyenek a folyamatban. A NAÜ használni fogja e szakértőket a projektekhez. A kedvezményezettek listájáról való megállapodást követően a NAÜ javaslatokat fog kidolgozni arra nézve, hogy a személyi állománnyal kapcsolatos költségek a szükségletek felmérése alapján az uniós hozzájárulásokból kerüljenek elkülönítésre. A személyi állományra a NAÜ szabályai vonatkoznak majd.

IV. IDŐTARTAM

A projektek végrehajtásának becsült teljes időtartama 36 hónap.

V. KEDVEZMÉNYEZETTEK

Az egyes projektek kedvezményezettjei a következő listákból kerülnek majd kiválasztásra.

Amennyiben valamely állam úgy határoz, hogy nem tudja elfogadni a támogatást, a NAÜ új kedvezményezetteket javasol majd a CONOP-nak az INSSP-ben azonosított szükségletek alapján.

Az 1. projekt kedvezményezettjei lesznek: Afrikában: Algéria, Egyiptom, Mauritánia, Niger, Marokkó, Tunézia; Ázsiában és a Csendes-óceán térségében: Malajzia, Pakisztán és más, a NAÜ támogatását kérő, később kijelölendő államok; Latin-Amerikában és a Karib-térségben: Argentína, Chile, Kolumbia, Kuba, Peru, Uruguay, valamint az EU-val szomszédos más országok.

A 2. projekt kedvezményezettjei Kuba, Indonézia, Jordánia, Libanon, Malajzia és Vietnám lesznek.

Az 3. projekt kedvezményezettjei az EU szomszédságának országai lesznek: Albánia, Algéria, Örményország, Azerbajdzsán, Belarusz, Bosznia-Hercegovina, Egyiptom, Grúzia, Jordánia, Libanon, Líbia, Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság, Mauritánia, Moldovai Köztársaság, Montenegró, Marokkó, Tunézia, Törökország és Ukrajna, valamint latin- és közép-amerikai országok: Bolívia, Chile, Kolumbia, Kuba, Ecuador, Honduras, Panama, Paraguay;

A 4. projekt kedvezményezettjei a következők lesznek: Észak-Afrika, Délkelet-Ázsia, Latin-Amerika, a nukleárisenergia-program kidolgozásának és a kutatóreaktor-képességek kifejlesztésének kezdeti fázisában lévő országok/régiók, valamint Vietnam, Egyiptom, Törökország, Thaiföld, és további, később kijelölendő országok.

Az 5. projekt kedvezményezettjei Egyiptom lesz.

A 6. projekt kedvezményezettjei Belarusz, a Kongói Demokratikus Köztársaság, Jamaika, Libanon, Madagaszkár és Vietnam lesznek.

Az 7. projekt kedvezményezettjeit az alábbiak közül választják ki: Albánia, Bahrein, Burkina Faso, Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság, Libanon és Madagaszkár.

A 8. projekt kedvezményezettjei a következők lesznek: Algéria, Albánia, Banglades, Kuba, Grúzia, Kazahsztán, Malajzia, Marokkó, Ukrajna, Vietnam, vagy más, később kijelölendő, az INNSP területén a NAÜ támogatását kérő afrikai, ázsiai, valamint közép- és latin-amerikai országok. Kijelölt fogadóállamok: Németország, Ausztria

VI. AZ EU LÁTHATÓSÁGA

A NAÜ-nek meg kell tennie minden megfelelő intézkedést annak közismertté tétele érdekében, hogy az Unió a szóban forgó fellépés finanszírozója. Ezek az intézkedések az Európai Bizottság által kidolgozott és közzétett, az Európai Unió külső tevékenységére vonatkozó kommunikációs és láthatósági kézikönyvvel összhangban kerülnek végrehajtásra. A NAÜ ezáltal biztosítani fogja az uniós hozzájárulás láthatóságát megfelelő imázs építés és tájékoztatás útján, hangsúlyozva az Unió szerepét, biztosítva az uniós intézkedések átláthatóságát, és növelve a határozat okainak, a határozathoz nyújtott uniós támogatásnak és e támogatás eredményeinek az ismertségét. A projekt keretében készült anyagokon jól látható helyen fel kell tüntetni az Unió zászlaját, a zászló helyes használatára és reprodukciójára vonatkozó uniós iránymutatásoknak megfelelően. A NAÜ adott esetben meghívja az Unió és a tagállamok képviselőit a jelen tanácsi határozat végrehajtásához kapcsolódó missziókhoz vagy eseményekhez.

VII. VÉGREHAJTÓ ÜGYNÖKSÉG

A projektek technikai végrehajtására a NAÜ kap megbízást. A projektet közvetlenül a NAÜ személyzete, a tagállamok szakértői és szerződő felek hajtják végre. A projektek megvalósítására a pénzügyi és igazgatási keretegyezménnyel, valamint az Európai Bizottság és a NAÜ között megkötendő finanszírozási megállapodással összhangban kerül sor.
